न्यू आर्ट्स,कॉमर्स अॅन्ड सायन्स कॉलेज,वर्धा

मराठी विभाग

बी.ए. — सत्र सहा

विषय — मराठी साहित्य

घटक : दोन

अभ्यास ग्रंथ — प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास

प्रश्न पेढी

Question Bank

---

१. संत ज्ञानेश्वरांनी लिहिलेल्या ज्ञानेश्वरीचे किती अध्याय आहे?

अ) १८ ब) १६ क) १४ ड) १५

२. संत ज्ञानेश्वरांचा जन्म कोणत्या वर्षी झाला?

अ) इ.स. १२७५ ब) इ.स. १२७१ क) इ.स. ११७३ ड) इ.स. १२७४

३. संत ज्ञानेश्वरांचे गुरू कोण?

अ) विसोबा खेचर **ब) निवृत्तीनाथ** क) सोपानदेव ड) नामदेव

४. ज्ञानेश्वरांचा 'ज्ञानेश्वरी' हा ग्रंथ कोणत्या ग्रंथावरील टीकाग्रंथ आहे?

अ) गीता ब) अमृतानुभव क) चांगदेवपासष्टी ड) भागवत

५. 'चांगदेव पासष्टी' हा ग्रंथ कोणाला उद्देशून ज्ञानेश्वरांनी लिहिला?

अ) भांगदेव **ब) चांगदेव** क) नामदेव ड) शामदेव

६. ज्ञानेश्वरांच्या 'अमृतानुभ' ग्रंथात किती ओव्या आहेत?

अ) ८०५ **ब) ८०४** क) ८१० ड) ८११

७. 'ज्ञानेश्वरी' ग्रंथाचे लेखन कोणत्या वर्षी केले?

अ) इ.स. १२९० ब) इ.स.१२९१ क) इ.स. १२९३ ड) इ.स.१२९५

८. 'ज्ञानेश्वरी' या ग्रंथाचे प्रतलेखन ज्ञानेश्वरांनी कोणाकडून करून घेतले?

अ) बाबाआनंद ब) देवआनंद **क) सच्चीदानंदबाबा** ड) सोपानदेव

९. संत ज्ञानेश्वराच्या बहिणीचे नाव काय होते?

अ) यशोदाबाई ब) देवकाबाई **क) मुक्ताबाई** ड) पार्वताबाई

१०. ‘कांदा मुळा भाजी। अवघी विठाबाई माझी’ हा अभंग कोणी लिलिला?

अ) गोरा कुंभार **ब) सावता माळी** क) चोखामेळा ड) सेना न्हावी

११. ‘देवा तुझा मी सोनार। तुझे नामाचा व्यवहार’ हा अभंग कोणी लिहिला?

अ) गोरा कुंभार ब) चोखामेळा **क) नरहरी सोनार** ड) सावता माळी

१२. ‘आम्ही वारीक वारीक। करू हजामत बारीक’ हा अभंग कोणी लिहिला?

अ) परिसा भागवत ब) विसोबा खेचर **क) सेना न्हावी** ड) चोखामेळा

१३. ‘उस डोंगा परी रस नव्हे डोंगा। काय भुललासी वरलीया रंगा’ हा अभंग कोणी लिहिला.

अ) सावता माळी ब) सेना न्हावी **क) चोखामेळा** ड) परिसा भागवत

१४. ‘मुंगी उडाली आकाशी। तिने गिळाले सुर्याशी’ हा अभंग कोणाचा आहे?

अ) जनाबाई ब) देवकाबाई **क) मुक्ताबाई** ड) कमलाबाई

१५. ‘संत वाटिकेतील जाईची वेल’ असे कोणाचे वर्णन केल्या जाते?

अ) मुक्ताबाई **ब) जनाबाई** क) बहिणाबाई ड) गंगाबाई

१६. ‘तू माझे माहेर। काय पाहसी अंतर। ओवाळूनी पाया। जीवेभावे पढंरीराया।’हा अभंग कोणाचा?

अ) जनाबाई ब) मुक्ताबाई क) बहिनाबाई ड) गहिनाबाई

१७. नामदेवांची यातिहीन म्हणून टवाळी करून पुढे त्यांचा शिष्य होणारा संत कोण?

अ) विसोबा खेचर **ब) परिसा भागवत** क) सेना न्हावी ड) सावता माळी

१८. ज्ञानदेव नामदेवांच्या भोवती असलेल्या प्रभावळीत सर्वात वरचे स्थान कोणत्या संताचे होते?

अ) सावता माळी **ब) गोरा कुंभार** क) सेना न्हावी ड) परिसा भागवत

१९. ‘‘संत काव्य महाराष्ट्राच्या आध्यात्मिक जीवनाचे प्रतिबिंब असले तर शाहिरी काव्य महाराष्ट्राच्या राजकीय व सामाजिक जीवनाचे प्रतिबिंब आहे.’’ असे कोणी म्हटले?

अ) गं.बा.सरदार **ब) म.ना.अदवंत** क) प्र.न.जोशी ड) अ.ना.देशपांडे

२०. पोवाडयास ‘किर्तीकाव्य’ असे कोणी म्हटले?

अ) म.ना.अदवंत **ब) म.ना.सहस्त्रबुद्धे** क) प्र.के.अत्रे ड) गं.बा.सरदार

२१. पोवाड्यातून कोणत्या रसाचा आविष्कार होतो?

अ) भक्ती ब) शृंगाार **क) वीर** ड) यापैकी नाही

२२. खर्ड्याच्या लढाईवरील पोवाडा कोणी लिहिला?

अ) सगनभाऊ ब) रामजोशी **क) अनंत फंदी** ड) यापैकी नाही

२३. शाहिरी काव्याचे एक अंग पोवाडा तर दुसरे अंग कोणते?

अ) शेरोशायरी **ब) लावणी** क) बखर ड) नृत्य

२४. अनंत फंदीची लोकप्रिय लावणी कोणती?

अ) प्रभावळ **ब) चंद्रावळ** क) नभावळ ड) यापैकी नाही

२५. 'सांड गावामधी फिरतो भांड रिकामटेकडा असून इकडील काडी तिकडे करीता घर कसे चालेल बघून?' या ओळी कोणाच्या आहे?

अ) परशराम ब) सगनभाऊ क) रामजोशी ड) अनंत फंदी

२६. 'सुंदरा मनामध्ये भरली' ही गाजलेली लावणी कोणाची?

अ) रामजोशी ब) सगनभाऊ क) अनंतफंदी ड) परशराम

२७. 'केली मजसाठी रंगीत हवेली खासी, छते आरशांची बशिवली रंग गुलबासी' या ओळी कोणाच्या लावणीतील आहे?

अ) सगनभाऊ **ब) प्रभाकर** क) रामजोशी ड) परशराम

२८. रचनाकाळाच्या दृष्टीने सर्वात जुनी बखर कोणती?

अ) राक्षसतागडीची बखर **ब) महिकावतीची बखर** क) शालीवाहनाची बखर ड) यापैकी नाही

२९. शिवकालीन सर्वात पहिली बखर कोणती आहे?

अ) राक्षसतागडीची बखर ब) शालीवाहन बखर **क) सभासदाची बखर** ड) यापैकी नाही

३०. बखर म्हणजे गद्याच्या स्वतंत्र शैलीचा ....?

अ) विकास **ब) विलास** क) विजय ड) यापैकी नाही

३१. विजयनगरच्या विध्वंसाची माहिती कोणत्या बखरीत आलेली आहे?

अ) राक्षसतागडीच्या ब) महिकावतीच्या क) सभासदाच्या ड) यापैकी नाही

३२. खंडो बल्लाळ चिटनिसांनी शिवाजीचे कोणते चरित्र लिहिले?

अ) शिवचरित्र **ब) शिवदिग्विजय** क) शिवलीला ड) शिवाजीप्रताप

३३. रघुनाथ यादव चित्रगुप्त याने पानिपतची बखर कोणाच्या आज्ञेवरून लिहिली?

अ) गोपिकाबाई ब) द्वारकाबाई क) सखुबाई ड) बखुबाई

३४. 'राजियाने भेटी देता खानाने राजीयाची .... कवटाळून काखेखाली धरिली आणि हातीची जमदाड होती तिचे मेण टाकूण कुशीस राजियाचे चालविले' वाक्य पूर्ण करा.

अ) मनगट **ब) मुंडी** क) मान ड) यापैकी नाही

३५. गोविंदराव खंडेराव चिटणीस यांनी तोंडी सांगितलेल्या बखरींच्या नकलेची नक्कल म्हणजे कोणाची बखर होय?

अ) शिवाजी महाराजाची **ब) श्री शाहूमहाराजांची** क) पेशव्यांची ड) यापैकी नाही

३६. पानिपतच्या रणसंग्रामचा सविस्तर वृत्तांत देणारी बखर कोणती?

अ) सभासदाची बखर **ब) भाऊसाहेबांची बखर**

क) महिकावतीची बखर ड) राक्षसतागडीखे बखर

३७. ''बक म्हणजे बोलणे, या धातूपासून 'बखर' शब्दाची निर्मिती झाली असावी''? हे विधान कोणाचे?

अ) कै.वि.का.राजवाडे ब) कै.वि.ल.भावे क) वा.गो.आपटे ड) मा.मि. पटवर्धन

३८. गद्य—पद्य मिश्रित बखर लेखन केलेली बखर कोणती?

अ) पानिपतीची बखर ब) भाऊसाहेबांची बखर **क) महिकावतीची बखर** ड) सभासदाची बखर

३९. शिवाजी महाराजांच्या मृत्यूप्रसंगाचे वर्णन कोणत्या बखरीत आहे?

अ) सभासदबखर ब) ९१ कलमी बखर क) चित्रगुप्ताची बखर ड) शिवदिग्विजय

४०. 'सभासद बखर' लेखकाचे नाव कोणते?

अ) वेंकटाद्री तकेल ब) रघुनाथ यादव क) मल्हार रामराव **ड) कृष्णाजी अनंत**

४१. सयाजी महाराज गायकवाड यांचे आज्ञेवरून कोणत्या बखरीचे लेखन झालेले आहे?

अ) शिवदिग्विजय **ब) श्री शिवाजीप्रताप** क) सभासदबखर ड) सप्तप्रकरणात्मक चरित्र

४२. 'पेशव्यांची बखर' रचनाकार कोण?

अ) कृष्णाजी शामराव ब)कृष्णाजी अनंत सभासद

क) मल्हार रामराव चिटणीस **ड) कृष्णाजी विनायक सोहोनी**

४३. 'मराठी बखर' या पुस्तकाचे लेखक कोण?

अ) र.वि.हेरवाडकर ब) हे.वि.इनामदार क) वि.ल.भावे ड) म.ना.अदवंत

४४. 'मराठीतील सर्व बखरींची सम्राज्ञी' कोणत्या बखरीस म्हटलेले आहे?

अ) शिवदिग्विजय ब) सभासदाची बखर **क) भाऊसाहेबांची बखर** ड) पनिपतीची बखर

४५. 'चरित्रात्मक बखर' लेखनाचे प्रथम मानकरी कोण?

अ) कृष्णाजी शामराव ब)कृष्णाजी अनंत सभासद

क) मल्हार रामराव चिटणीस ड) कृष्णाजी विनायक सोहोनी